

ANUL IV

AUGUST 1934.

Nr. 8.

Motto : Fără cinste și legalitate asanarea
 țării este imposibilă

SIC COGITO...

REVISTĂ PERIODICĂ LUNARĂ

Director : Dr. VICTOR CORBUL, medic-colonel în retragere
 Redactor : CLUJ, Str. Gen. Grigorescu Nr. 16.

NB. Toată revista fiind scrisul meu, articolele nu sunt semnate aparte

Economii bugetare?

(Articol întârziat).

În fine s'a stabilit și bugetul!....

Până la stabilire gazetele guvernamentale își băteau încontinuu pieptul că se va face un buget echilibrat și nu bugete cum le făceau guvernele anterioare, adică: veniturile anului trecut au fost de circa 18 miliarde lei, așadară cheltuelile bugetare nu pot trece peste această sumă. Ce bine ar fi fost! Dar iată că noul buget, în fiecare Ți a crescut cu ceva așa că la urma-urmei bugetul „bine echilibrat” a sporit la aproape 23 miliarde... numai cu vre-o 5 miliarde mai ridicat ca încasările posibile!...

Gazetele din Capitală spun că în bugetul extraordinar nu au mai rămas decât tablourile cu cheltuelile de vre-o 12 miliarde lei, căci tablourile cu veniturile au fost reduse aproape la „zero”; unde a fost ceva venit a fost trecut la bugetul ordinar, ca așa să se poată plăti și cei aproape 7000 de noui în-

vătători puși în buget!... iar noi funcționarii și pensionarii vom mai primi și pentru restanțele din 1932 Bonuri de Impozite, pe cari nu le putem valorifica decât cu pierderi mari!... Cei aproape 7000 de învățători *abia* au fost puși în buget și iată că se prezintă *deja* vre-o 2500 noi învățători diplomați în anul 1934, cari țin congres ca să-și forțeze posturi preamărind pe dl Ministru al Instrucției și deobligându-l... formează și ei o masă de alegători!...

Și congresele celor circa 2500 învățători noi diplomați se vor repeta în fiecare an, deoarece în fiecare an școalele normale de învățători aruncă pe piață această sumă de noi apostoli!... oare nu s'ar putea deoparte închide vre-o 15—20 de școli normale de învățători, iar de altă parte să se limiteze numărul elevilor în aceste școli la strictul necesar?...

Dar ce va face guvernul, dacă și toți juriștii, medicii, tehnicienii, licențiații în litere ieșiți noi cu diplome din Universitate, cu studii mai înalte, vor cere și ei dela guvern posturi, au acelaș drept ca și învățătorii; ba ce e mai mult învățătorii noi numiți nu îndeplinesc o condiție pentru a fi numiți funcționari, căci o mare parte din ei încă nu au făcut armata!...

Și apoi iată un favor revoltător, un contrast cras: *pentru 14 posturi de judecător-ajutor s'au înaintat 3000 de cereri*, adică 14 vor fi numiți, iar ceilalți pot așcepta, pe când învățătorii au fost *toți* puși în posturi!...

Când faci legi pentru reducerea funcționarilor, cum poți pune în buget aproape 7000 de noi funcționari, de cari, pe drept vorbind, în împrejurările de față, nu avem o prea mare necesitate, mai ales nu, dacă învățătorii, cari îi avem, și-ar face datoria. Pentruce atâția învățători prin birouri ca revisori, sub-revisori, personal de birou, etc?...

A pune în buget atâtea mii de noi funcționari (învățători), iar de altă parte a da afară funcționari cuzeci de ani de serviciu, a reduce salariile și pensiile, cred că nu e o măsură financiară echitabilă, — e mai mult o batjocură și nerespectarea drepturilor câștigate în schimbul unei popularități, care va dura până la proximele alegeri, e o popularitate câștigată pe spinarea guvernului, ce va urma, care ne mai putându-i plăti, va fi silit să închidă școli și pe cei noi numiți să-i deie afară.

În timpul ultimelor scremeri pentru buget a sosit în țară, mulțămită Domnului, dl Dinu Brătianu, care a mai temperat zelul bugetiștilor și apăsând cu mână grea asupra bugetului, l'a mai comprimat cu vre-o 2 miliarde; pagubă că nu s'a pus să șadă pe el, ca să-l comprime până la 18 miliarde, posibilul de încasări!...

Primăria Oradea — Primăria Cluj

— *Spicuiți* —

Cetesc în gazete că Primăria Oradea a resiliat contractul cu Societatea Apeductului și a Uzinei electrice și le-a pus iarăși pe ambele sub administrația directă a Primăriei orașului; *scurt și precis!*

Oare Primăria Clujului nu ar putea proba acelaș lucru, ca orașul să fie pus iarăși în posesiunea veniturilor, ce le avea mai înainte, adecă înainte de formarea Societății în regie mixtă, prin care orașul e păgubit cu vre-o 20 milioane?

Pentru ce să între acele beneficii în buzunarele unor oameni streini și ale membrilor din Consil. de adm. și censori, cari nu au depus acolo nice un singur ban și nu prestează nimic pentru oraș? Venitul să fie al orașului, care economicește stă destul de rău, afară de aceea vre-o 70% din capitalul investit în uzine este al orașului!...

Se țice că așa e comercializarea — se poate, dar pentru ce se plătească orașul pe directori — cu automobile — așa scump și pentru ce să deie cadou membrilor din Cons. de Adm. etc. atâtea milioane?...

Dacă este ceva venit, acela e al orașului și e dreptul contribuabililor!

Să se înceapă cât de îngrabă asaltul în contra celor 2 uzine, noi cetățenii Clujului vom fi cu toții de partea Primăriei.

„Ceva“ din ale Justiției

— *Nedumeriri* —

Am cetit în gazete, că Curtea de Apel din Oradia a respins pe fabricanții de spirt negru din Oradia, cari au frustat Statul cu sute de milioane la imposite și pentru cari Tribuna-

lui din Oradia adusese o decizie favorabilă, pe motivul că Procesele-Verbale de contravenție au viții de formă! Eu cred că advocații fabricilor, fiind plătiți ca să le apere, pot invoca viții de formă, Tribunalului însă nu-i este permis a admite atar, motive și a achita pe această bază pe vinovați în dauna Statului. mai ales că acești fabricanți dați în judecată au frustat Statul cu sute de milioane, fabricând spirt negru — știe toată lumea. — Tot respectul față de Cărtea de Apel, care judecând recursul Statului, a îndrumat Tribunalul să judece **fondul** afacerii și nu **forma** Proceselor Verbale!...

Să sperăm, că barem acum Statul va fi pus în drepturile sale; noi cetățenii așteptăm aceasta!...

Complesanță ori . . . lașitate !...

Gazetarii minoritari sunt adese ori dați în judecată pentru că înjură și batjocoresc Statul și instituțiile lui și aproape totdeauna sunt achitați!...

În orașul Sibiu, Cernăuți, Timișoara, Oradea etc. consilierii minoritari ai consiliilor orășenești și-au permis acum câțva timp lucruri ce nu se mai puteau tolera: schimbă nume românești de străzi, dându-le nume streine (germane, maghiare, evreești, etc.); pentruce admit autoritățile așa ceva și așteaptă decizia comitetelor de revizuire?...

Toleranța față de minoritari nu mai e o complesanță occidentală, ci o lașitate orientală!... Eu cuget că un atare consiliu, îndată ce își permite așa ceva, să fie imediat telegrafic disolvat fără recursuri la comitetele de revizuire, și în locul lui numită o comisie interimară **curat** românească!

Italia spre es. tratează cu totul altmintrelea minoritatea ei germană!... Am un anunț funebral: În orașelul Bozen (Bolzano) — acum în Italia, înainte de război în Tirolul de sud, austriac — a murit un colonel, de origine italian din Tirol, a servit ca originar din Tirol în armata austriacă, iar după război a trăit ca pensionar în Bolzano, adecă în Italia; mi-a fost un foarte bun cunoscut și la moartea lui familia mi-a trimis un anunț funebral, care e tipărit în limba germană — poate pentru cunoscuții din streinătate. — În partea din jos al anunțului stă tipărit în limba germană și italiană: „*e oprit a afișa acest anunț în mod public*”, va să dică italienii nu permit afișarea publică nici a unui anunț funebral tipărit în l. germană; la noi minoritarii ne înjură în bună voie prin nenumăratele lor gazete *tipărite în limbi streine* și noi toate le înghițim!...

Anunțul funebral amintit mai sus îl țin la dispoziția ori și cui!...